

зигзагоподібні, для озеленення вибирають дерева з чіткою геометрією крони (тую, ялівець). Затребувані зелені стрижені огорожі з самшиту, грабу та туї. Квітники – переважно монохромні. [2]

Якщо ж ви вважаєте природність і невимушеність, експерти радять звернутися до стилю «натургарден». Сьогодні це один з найактуальніших напрямів світового мистецтва озеленення, який багато в чому нагадує пейзажний стиль. При цьому сад чи подвір'я перетворюються на повноцінну екосистему. Це мініатюрна версія співіснування рослин та комах у дикій природі. Такий садовий ландшафтний дизайн є ідеальним для ділянок з різномісним рельєфом. В низині рекомендується зробити міні-ставок, а на сонячних ділянках – розбити газон. Беззаперечною перевагою натургарденів є їх самодостатність та відсутність необхідності в додатковій обробці (формовці, прополюванні, розсадці).[3]

Список використаних джерел

1. Пушкар В.В. Агротехніка зеленого будівництва. Київ: НАКККіМ 2013.
2. <https://sazhaemsad.ru/princip-postroeniya-kompozicii-iz-xvojnyx-rastenij.html>
3. <http://nyurochka.ru/tsvetniki-i-idei/monohromnyiy-tsvetnik-v-sadu>

Оксана ЛЕВЧУК, студентка 4 курсу спеціальності 206

«Садово-паркове господарство»

Науковий керівник: **М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан Олександрович**, доктор

с.-г. наук, професор кафедри садово-паркового господарства,
геодезії і землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ МАГНОЛІЙ В УМОВАХ ІНТРОДУКЦІЇ

Важливою ланкою в процесі інтродукції є отримання рослин з насінин місцевої репродукції. При цьому активізується адаптаційний процес у рослин. Насінне

розмноження підсилює стійкість наступного покоління рослин до несприятливих факторів середовища, що для теплолюбних магнолій особливо важливо. Поза сумнівом, рослини, вирощені з насінин місцевої репродукції, дозволяють виявити найбільш перспективні зразки для культури в регіоні інтродукції.

Інтродукція через насінне розмноження дає кращі результати ніж перенесення рослин вже сформованими, оскільки підвищує його біологічну стійкість та адаптивність до нових умов зростання. Цей спосіб отримання садивного матеріалу має низку переваг та недоліків. До переваг садивного матеріалу насінного походження належать:

- ✓ довговічність та стійкість до умов навколишнього середовища;
- ✓ збагачення генетичного різноманіття в межах виду;
- ✓ нижча вартість порівняно з саджанцями, отриманими вегетативними способами розмноження.

До недоліків належать:

- ✓ генеративна фаза садивного матеріалу магнолій (цвітіння) настає пізно, не раніше як у віці 8-10 років;
- ✓ через комбінативну мінливість існує ймовірність розщеплення декоративних ознак у гібридів та культиварів;
- ✓ деякі види, гібриди та культивари зовсім не дають плодів, або насінини у їхніх плодах нежиттєздатні.

Після опрацювання літературних джерел ми визначили три основні етапи дослідження насінного розмноження магнолій в умовах інтродукції:

- передпосівна підготовка;
- глибина висівання;
- способи сівби.

Перший етап стосується передпосівної підготовки насінного матеріалу. У разі весняного висіву для подолання насінного спокою рекомендовано проведення холодної стратифікації протягом 2-4 місяців за температури +1-+4°C.

Можемо зазначити, що весняна сівба стратифікованого насіння, очищеного від саркотести, дає найкращі результати. Найгірші результати з

найнижчими значеннями показника ґрунтової схожості є при осінній сівбі не стратифікованим насінням з саркотестою.

Глибина сівби має великий вплив на проростання і розвиток сходів. У разі глибокого розміщення у ґрунті, насіння краще забезпечене вологою, але сходам важче пробити шар ґрунту і вони пізніше виходять на поверхню (якщо висівання дуже глибоке, вони взагалі не з'являються). При неглибокій сівбі насіння може опинитися в пересушеному шарі ґрунту і загинути.

Зі збільшенням глибини висіву схожість спадає. У разі найменшої глибини посіву проростки пересихають. Значення для оптимального проростання насіння магнолій має глибина загортання 2,5 см.

Також важливу роль відіграє і час сівби, оскільки посіви, здійснені в травні, показують найкращий результат. Це можна пояснити оптимальним поєднанням зволоження і температури субстрату. Перші сходи з'являються недружно, на 12 день після сівби. Масові сходи з'являються ще через 12-14 днів після появи перших проростків.

Вважається, що насіння магнолій дуже швидко втрачає схожість, але це спостерігається тільки в тому випадку, якщо воно підсохне. Під час весняного висівання може спостерігатися поява сходів і через кілька місяців після сівби, що ми і відзначали для магнолій кобус і Суланжа.

Вегетативне розмноження садивного матеріалу має низку переваг та недоліків. До переваг належать:

- швидке настання генеративної фази (цвітіння) – зазвичай рослини зацвітають вже на 3-5-й рік після розмноження живцюванням чи на другий рік після розмноження щепленням;
- декоративні ознаки дочірніх рослин ідентичні декоративним ознакам материнських рослин;
- метод дозволяє розмножувати гібриди і культивари, які не плодоносять;
- можливе отримання великої кількості молодих рослин у відносно короткі терміни.

До недоліків можна віднести:

- для використання методів вегетативного розмноження потрібна велика кількість маточних рослин у генеративній фазі онтогенезу та велика кількість підщеп, отриманих через насінне розмноження;
- через ідентичність генотипу знижується біологічна стійкість вихідного садивного матеріалу;
- висока трудоємність та вартість процесу вегетативного розмноження.

Листопадні магнолії відносять до групи важковкоріюваних рослин. У магнолії Суланжа вкорінюються від 10-15 % до 30 % живців, а у магнолії кобус, білуватої та верболистої – лише окремі живці. Неодмінною умовою забезпечення успіху живцювання магнолій є використання стимуляторів росту. Також, як вид вегетативного розмноження можна використовувати різні види щеплення, і як підщепу можна використовувати найбільш адаптовану магнолію кобус.

Список використаних джерел:

1. Олійник О.С. Еколого-біологічні особливості видів роду Магнолія (*Magnolia L.*) в умовах інтродукції. *Вісник Вінницького національного аграрного університету*, 2019. с. 57-60.

Максим ЛАКУСТА, студент 1 курсу ОС «Магістр»
спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»

Науковий керівник: **БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович**,

канд. с.г. наук, доцент кафедри садово-паркового
господарства, геодезії і землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ОЗЕЛЕНЕННЯ СУЧАСНОЇ ЗАМІСЬКОЇ ДІЛЯНКИ

Ділянку, що розташована на околиці міста Хмельницький, площею 2 га, почали озеленювати у 2022 році. Вона являла собою місцеве сміттєзвалище на крутому схилі з перепадом висот до 15 м, з трьох сторін оточеного дубовими